

Schets 2 – Twee zussen

Jeremia 3:6-18

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Apparatuur om het filmpje op abcvanhetgeloof.nl te bekijken (alternatieve startopdracht).
- Papier en stiften/pennen voor het woordweb bij de startopdracht.
- Een geprinte versie van de Bijbeltekst met extra ruimte tussen de regels om de symbolen van de Zweedse methode toe te kunnen voegen.
- Papier, stiften e.d. voor vraag 4.

Opening

- Te lezen Bijbelgedeelte:
 - ✓ Jeremia 3:6-18
- Tweede suggestie:
 - ✓ H.C. zondag 33
 - ✓ Lukas 15:11-32
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 105:5
 - ✓ Psalm 32:1
 - ✓ Ik heb je bij je naam geroepen
 - ✓ Heer', ik kom tot U
 - ✓ Zoek eerst het koninkrijk van God
 - ✓ Create in me a clean heart
 - ✓ Eens was ik een vreemd'ling,
 - ✓ Kom in mijn hart
- Dankpunten:
 - ✓ Dat God tot bekering roept
 - ✓ Voor Zijn genade
- Gebedspunten:
 - ✓ Zorg en verdriet onder de jongeren
 - ✓ Om verandering, dagelijkse bekering in ons leven

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende twee kernvragen beantwoorden:
 1. Wat is de zonde van het volk en hoe reageert de Heere?
 2. Wat is bekering en hoe kun je je bekeren?

Alternatieve startopdracht

Bekijk op www.abcvanhetgeloof.nl het filmpje over 'bekering' en spreek daar met elkaar over door.

Achtergrondinformatie bij Jeremia 3:6-18

Vers 6-11

Jeremia ontvangt deze woorden van de Heere tussen 327 (zijn roeping) en 306 (Josia regeert van 640-609) voor Christus. Het tienstammenrijk, Israël, en het tweestammenrijk, Juda, worden in deze verzen voorgesteld als twee zussen. De vraag komt naar Jeremia toe of hij gezien heeft wat het afvallige, zondige Israël gedaan heeft. Jeremia kan dit niet met eigen ogen gezien hebben (Israël is in 722 v.Chr. weggevoerd), maar hij zal er uiteraard van gehoord hebben. Israël heeft hoererij bedreven op elke hoge berg en onder elke groene boom. In Jer. 2:20 en 13:27 komt deze uitdrukking eveneens voor. Het duidt op de afgodendienst. Het volk is niet trouw aan de Heere, maar pleegt overspel met de afgoden. Onder elke groene boom stond een afgodsbeeld van Astarte, de godin van de vruchtbaarheid. En op elke hoge berg stond wel een tempeltje voor Baäl. Het bedrijven van hoererij kan in de dienst aan Astarte ook nog eens letterlijk opgevat worden.

De Heere heeft Israël tot bekering geroepen, het volk wilde niet luisteren. De ballingschap volgde. In vers 8 wordt het beeld van een scheidingsbrief gebruikt: De Heere heeft Israël vanwege haar overspel met andere goden de scheidingsbrief gegeven. Lang heeft Israël Zijn geduld op de proef gesteld door voort te gaan in de afgodendienst. Er is een eind aan Zijn geduld gekomen. Juda zag dit, maar niet als schrikwekkend voorbeeld. Ze gingen zelf ook op in de afgodendienst. Ze plegen overspel met steen en hout, zie Jer. 2:27. Ook tot Juda kwam Gods roep tot bekering. Maar ze bekeerden zich slechts in schijn. Hierbij kan wellicht gedacht worden aan de reformatie onder Josia (622/621 v. Chr.). Daarom wordt ook zuster Juda 'trouweloos' genoemd.

Het is met Juda nog erger dan met Israël. Vergeleken bij de zonde van Juda, lijkt Israël nog wel enigszins rechtvaardig. Israël heeft het nog niet zo bont gemaakt als Juda. Israël is afvallig, maar Juda trouweloos. De zonde van Juda gaat een stap verder. Ze leiden als het ware een dubbelleven: in schijn bekeren ze zich tot de Heere, maar ondertussen dienen ze ook en vooral de afgoden.

Vers 12-15

Jeremia, profeet van het tweestammenrijk, wordt nu opgeroepen om Gods woord te brengen aan Israël, dat naar het noorden (Assyrië) in ballingschap is gevoerd. Het is een oproep tot bekering, radicale terugkeer tot de Heere. De HEERE noemt Zich hier de Verbondsgod. Hij is goedertieren, vol van goedheid en genade. Dat is dan ook de enige grond van terugkeer. Gods toorn is niet voor eeuwig, er is een mogelijkheid tot ontkoming. Daar is voor nodig dat het volk zijn zonde inziet en belijdt. Ze zijn in opstand gekomen tegen de Heere, ongehoorzaam geweest, en hebben hun heil gezocht bij anderen, bij afgoden.

Bekering is nodig maar ook mogelijk! Nodig: dat blijkt als ze 'afkerige kinderen' genoemd worden. Mogelijk: dat blijkt als de Heere zegt: 'Ik heb u getrouwd'. In het Hebreeuws is het woord voor 'heer' of 'echtgenoot' gelijk aan het woord 'Baäl'. Het volk laat zich in met Baäl in plaats van met haar eigen Man, de Heere (zie ook Hosea 2:15-16). Hier blijkt de trouw en liefde van de Heere. Als Israël terugkeert tot de Heere, haar wettige Echtgenoot, dan zal de Heere hen, een 'rest' als het ware volk van God (zie ook Jes. 6:11-13 en 10:20-23), terugbrengen naar Sion. Het gaat hier niet om een beperking van Zijn genade (slechts 1 of 2),

maar om de ruimheid ervan. God zorgt ervoor dat die ene terug zal komen in de stad waaruit hij – om eigen schuld – verdreven was. In die stad, die symbool staat voor het hele land, zal de Heere goede herders geven, herders naar Zijn hart. Bij Jeremia komen vaker herders voor (Jer. 2:8, 10:21; 23:1-4 en 50:6). Hier zijn het herders die het volk weiden met wetenschap, kennis, en verstand. Goede herders, in tegenstelling tot de leidlieden uit 2:8. De Heere belooft herders te geven die Zijn heiligheid weerspiegelen in het nationaal en persoonlijk leven. Herders zoals ze bedoeld zijn. In het Nieuwe Testament horen we de Heere Jezus zeggen: Ik ben de Goede Herder. Leiders die een goede herder voor het volk zijn, lijken op de Heere Jezus.

Vers 16-18

Als het volk terugkeert naar het land, zal er een goede tijd aanbreken. Het volk zal uitbreiden en zich vermeerderen. Ook zullen ze de Heere weer dienen. Hier blijkt dat doordat ze verlangen naar de ark van de Heere. Dit zal echter niet meer nodig zijn. Men zal er zelfs niet meer aan denken. De Troon van de Heere zal in Jeruzalem zal zijn. Jeruzalem neemt de symbolische functie van de ark over. Het gaat in Jeruzalem helemaal om de Heere en Zijn dienst. Alle heidenen zullen naar Jeruzalem komen om samen met hen de Heere te dienen (zie Jes. 2:1-5) en iedereen die dan in Jeruzalem woont, zal trouw zijn aan de Heere (zie Jes. 4:2-6). Ook Juda zal delen in dit heil. Ze zullen samen komen. Samen zullen ze het land erven dat aan hun vaders beloofd was (Gen. 12:1). Ze zullen komen uit alle streken waarheen ze verstrooid waren. De vernieuwing zal compleet zijn!

Deels zien we deze profetie vervuld in de terugkeer uit de ballingschap, maar deze belofte zal ook nog vervuld worden in het laatste der dagen, zie ook Jer. 23:3-8 en Rom. 9-11. Verstoep in deze belofte ligt ook de belofte van de komst van de Messias. Met Hem zullen de ceremoniën van ark en tempel ophouden, met Hem zal de vernieuwing pas echt compleet zijn!

De brug naar jongeren

Jongeren leiden zo makkelijk een dubbelleven. Zondags in de kerk, door de weeks op school, werk, met vrienden. Een leven met de Heere moet een leven uit één stuk zijn. God roept ons op tot bekering. Dat betekent een radicale omkeer (wedergeboorte), maar ook dagelijkse vernieuwing van ons hart en leven. Maak beide onderdelen duidelijk aan de jongeren.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Laat dit woordweb aan het eind weer terugkomen. Combineer het evt. met het filmpje van abcvanhetgeloof (zie alternatieve opdracht).

1. Print de tekst uit met extra ruimte tussen de regels. Laat de jongeren eerst zelf de symbolen toevoegen. Praat er daarna in groepjes over door. Verzamel de vragen die er na de bespreking nog zijn en reageer hierop.
2.
 - a. De relatie tussen de Heere en het volk is als de relatie van een man en een vrouw. Beiden moeten elkaar trouw zijn. Nu is het volk ontrouw door een andere man achterna te lopen.
 - b. Dat verbond is gesloten bij de doop. Daar beloofde de Heere: Ik wil jouw God zijn. Van daaruit ligt bij ons de opdracht om voor de Heere te leven.

- c. Eigen antwoord. Spreek erover dat wij uit onszelf dit verbond niet houden en steeds weer verbreken.
 - d. De Heere blijft trouw! Toch kan Hij ook in onze levens komen met Zijn straf en oordeel. Wel mag je zeggen dat het oordeel gedragen is door Zijn Zoon. Het definitieve oordeel over mensen die zich van God blijven afkeren, zal komen bij de wederkomst.
3. Eigen antwoord.
 4. Maak 4 groepjes en verdeel de profeten Elia, Elisa, Hosea en Amos over de groepjes. Als je veel creatieve jongeren hebt, kun je hen de mogelijkheid geven om de boodschap van de profeet te verbeelden in een schilderij of poster. Jongeren die graag met taal bezig zijn, kunnen mogelijk een gedicht maken. Kijk wat bij de jongeren past.
 5.
 - a. In beide gevallen is er sprake van een dubbelleven.
 - b. Eigen antwoord.
 - c. Laat de jongeren hier evt. een rollenspel van maken. Eén jongere is Patrick, een andere jongere is Evelien. Laat ze zo oefenen met het gesprek aan te gaan.
 6.
 - a. Afsterven van de oude mens en het opstaan van de nieuwe mens.
 - b. Als je in de Heere Jezus gelooft, is je oude mens, je zondige natuur, met Hem gestorven. Het nieuwe leven is door Zijn lijden, sterven en opstanding dan je deel geworden. Door Zijn genade ontvang je kracht om dagelijks tegen die oude mens te strijden en als nieuw, geheiligd mens te leven.
 - c. Je zonden horen bij de oude mens. Dit leven moet je afleggen. Daar hoort het belijden van je zonden bij. Dan keer je terug tot de Heere en leef je als die nieuwe mens. In het leven van een christen zullen zowel de oude als de nieuwe mens er steeds zijn. Dat komt door de zonde en gebrokenheid in deze wereld. Je hebt te strijden tegen de oude mens en te streven naar een leven als nieuw mens. Daar heb je de Heilige Geest steeds bij nodig.
 7. De Heere roept in dit vers juist op om tot Hem terug te keren. Het zijn afkerige kinderen, ze hebben gezondigd, maar toch zegt de Heere: kom bij Mij terug! Hij is nog steeds Israëls Man. Zo zie je dat er bij de Heere trouw, genade en vergeving is. Daar spreekt dit hele hoofdstuk van. Het staat vol met de ontrouw van het volk, maar steeds weer klinkt Gods roepstem tot bekering. Hij heeft het goede met het volk voor. De Heere belooft hier Zijn volk vanuit de ballingschap weer terug te halen. Zelfs als het er twee uit een dorp zijn, of één uit een geslacht, dan nog zal de Heere ze thuisbrengen. Het gaat hier dus niet om een beperking, maar het geeft de ruimheid van Zijn genade aan. Door oorlog en ballingschap zijn velen ten onder gegaan, maar de Heere zorgt ervoor dat er nog mensen terugkeren. Hij zal het doen! Als je de lijsten van teruggekeerde ballingen in Ezra 2 en Nehemia 7 leest, zie je dat mensen inderdaad vernoemd worden naar hun herkomst uit een geslacht of een stad.
 8.
 - a. Eigen antwoord.
 - b. Het is genade die hier schittert. Niet de ontrouw van het volk maar de trouw van de Heere heeft het laatste woord! De Heere is en blijft trouw aan Zijn verbond.
 - c. Hij is de Goede Herder. Hij zal Koning zijn in Jeruzalem. Zijn volk zal komen en Hem dienen. De heidenvolken zullen tot Hem komen.

